

Εφετείο Πειραιά: 15/1986

Πηγή: Ε.Ν.Δ. 15/1987, σελ. 315

Η καρδιοπάθεια. Πότε αποτελεί εργατ. ατύχημα

Η καρδιοπάθεια του ναυτικού που επήλθε από αμέλεια του πλοιάρχου ως προς τη λήψη μέτρων κατάλληλης νοσηλείας του παρά τη διαπίστωση συμπτωμάτων επούλωσής της αποτελεί εργατικό ατύχημα. Αν όμως οφείλεται στην ιδιοσυστασία του παθόντος είναι άσχετη με τις συνθήκες εργασίας και λήφθηκαν αμέσως τα αναγκαία μέτρα αντιμετώπισής της υπό τις υποδείξεις κατάλληλων γιατρών στους οποίους προσέφυγε ο πλοίαρχος, δεν αποτελεί ατύχημα άρθρ. 1 ν. 551. Καρδιοπάθεια ναυτικού παχύσαρκου άνω των 120 κιλών βάρους υπό κανονικές συνθήκες εργασίας. Όχι εργατ. ατύχημα.

Πρόεδρος: ΑΘ. ΜΑΝΕΤΑΣ

Εισηγητής: ΟΛ. ΑΛΙΦΙΕΡΗΣ

Δικηγόροι: Β. Παυλάκης, Κ. Ανδρεόπουλος

Κατά την έννοια του προαναφερόμενου (από 24/7-25/8/1920) Δ/τος (άρθρα 1, 2 και 3) συνιστά ατύχημα «εκ βιαίου συμβάντος ή εξ αφορμής αυτού» και η καρδιοπάθεια του ναυτικού που επήλθε από αμέλεια του πλοιάρχου, ως προς τη λήψη μέτρων κατάλληλης νοσηλείας του, παρά την διαπίστωση συμπτωμάτων επέλευσής της. Δεν αποτελεί όμως τέτοιο ατύχημα η καρδιοπάθεια, όταν είναι αποτέλεσμα της ιδιοσυστασίας του παθόντος, δεν σχετίζεται με έκτακτες συνθήκες της ναυτικής εργασίας, λήφθηκαν δε αμέσως μόλις διαπιστώθηκε το ενδεχόμενό της, τα αναγκαία μέτρα αντιμετώπισης, υπό τις υποδείξεις κατάλληλων γιατρών στους οποίους αμέσως προσέφυγε ο πλοίαρχος (πρβλ. ΑΠ 1539/1980 ΕΝΔ 9 88, 1309/1976 ΝοΒ 25 922 και 937/1975 ΝοΒ 11 1269). Στην παρούσα υπόθεση..., αποδείχθηκαν τα εξής: ο εκκαλών ναυτολογήθηκε και υπηρέτησε στο παραπάνω πλοίο, όπως προαναφέρθηκε, με την ιδιότητα του βοηθού φροντιστού Α΄. το πλοίο είναι πολύ μεγάλο επιβατηγό (υπερωκεάνειο) σύγχρονης τεχνολογίας και εκτελούσε τότε πλόες θαλάσσιων περιηγήσεων στην Καραϊβική θάλασσα της Κεντρικής Αμερικής. Η διαμόρφωση του είναι τέτοια ώστε να το καθιστά κατάλληλο για την εξυπηρέτηση περιηγητών (τουριστών) υψηλού επιπέδου. Αναλόγου δε επιπέδου είναι και οι χώροι εργασίας και ενδιαίτησης του πληρώματος. Ειδικότερα διαθέτει πλήρες σύστημα κλιματισμού και στους τελευταίους χώρους, που κάνει άνετη για το πλήρωμα τη διαμονή και εργασία εκεί, ανεξαρτήτως του αν οι πλόες εκτελούνται σε θερμές ή ψυχρές περιοχές. Εργασία του εκκαλούντος ήταν η φροντίδα, με ομάδα άλλων βοηθών φροντιστών ναυτολογημένων επίσης στο πλοίο, της διατροφής των περιηγητών. Στα καθήκοντα εργασίας περιλαμβανόταν και οι κάθοδοι στους χώρους όπου υπάρχουν τα ψυγεία τροφίμων, από όπου, χωρίς αυτός να εισέρχεται εκεί, παραλάμβανε διάφορα τρόφιμα παραδιδόμενα από άλλους (εισερχόμενους με αντιψυκτικές στολές στα ψυγεία). Το υποστηριζόμενο από τον ίδιο, ότι παρέμεναν ανοικτές οι θύρες των ψυγείων, ώστε να δημιουργούνται συνθήκες κατάψυξης και έξω από αυτά, δεν είναι βάσιμο. Ο εκκαλών όμως υπέφερε από εξαιρετικά μεγάλη παχυσαρκία. Όπως βεβαιώνει η ηλικίας 61 ετών τότε γιατρός του πλοίου Κ.Γ. άλλοτε ταξίαρχος της υγειονομικής υπηρεσίας των Ενόπλων Δυνάμεων, «θα εξύγιζε προφανώς άνω των εκατόν είκοσι (120) κιλών». Ήταν δε έτσι κακά προδιατεθειμένος σε καρδιοαγγειακά επεισόδια «είτε εργάζεται είτε όχι» κατά την έκφραση του γιατρού. Χωρίς να έχει συμβεί τίποτε το ιδιαίτερο, ενώ δηλαδή αυτός εργαζόταν και διαβιούσε υπό εντελώς ομαλές συνθήκες, στις 6.2.1983 επισκέφθηκε τον εν λόγω γιατρό παραπονούμενος για ακαθόριστα προκάρδια ενοχλήματα όταν το πλοίο κατευθυνόταν προ στο λιμάνι της περιοχής «Σάιντ – Τόμας». Ο γιατρός τον εξήτασε αμέσως και επειδή ήταν ζήτημα εξέτασης και από ειδικό καρδιολόγο τα ενοχλήματα, τον απέστειλε την επομένη ημέρα, όταν κατέπλευσε το πλοίο εκεί, στον επιτόπιο καρδιολόγο «Κούο-Χσιν-Τσάνγκ», ο οποίος μετά ηλεκτροκαρδιογράφημα εντόπισε την ύπαρξη προεμφραγματικού συνδέσμου. Συνέστησε δε την άμεση εισαγωγή σε νοσοκομείο για να υποβληθεί «σε αντιπηκτική θεραπεία». Ο γιατρός του πλοίου, εκτιμώντας ότι η τελευταία υπόδειξη δεν είχε την έννοια ανάγκης εγκλεισμού αμέσως σε επιτόπιο νοσοκομείο, που θα απέκλειε την παλιννόστηση, αλλά ανάγκης διαρκούς ιατρικής φροντίδας του διέταξε την άμεση αεροπορική επιστροφή

του στην Ελλάδα, όπου θα ήταν δυνατή με άνεση (και ψυχική για τον εκκαλούντα) η τέτοια φροντίδα (πρβλ. από 8-2-1983 πιστοποιητικό του). Έτσι έφθασε ο εκκαλών εδώ, με τον ανετότερο δυνατό τρόπο μέσω Μαδρίτης της Ισπανίας, στις 9.2.1983, χωρίς καμιά απολύτως περιπλοκή. Τόσο δε καλή ήταν η κατάστασή του, ώστε πήγε σπίτι του και μόνο μετά διήμερο επισκέφθηκε τον γιατρό των εφesiβλητων Β.Λ. ο οποίος υπέδειξε την εισαγωγή του σε νοσοκομείο. Πραγματικά μπήκε, με έξοδα των εφesiβλητων στην εδώ κλινική «Γ. Κατσαφάδου» όπου στις 14.2.1983 ο γιατρός Γ.Ι. σημειώνει με ταυτόχρονη βεβαίωσή του, ότι πάσχει από «προκάρδιο άλγος...». Διέκοψε όμως τη νοσηλεία του στις 22-2-1983 αυτόβουλα, παρά την αντίθετη σύσταση του θεράποντα γιατρού του. Ξανανοσηλεύτηκε και πάλι, στην εδώ κλινική «Παναγία – Οδηγήτρια» από 28.2.1983 έως 18.4.1983 και από 20.6.1983 έως 4.7.1983, όπου διαπιστώθηκε ότι έπασχε για την μεν πρώτη περίοδο «εκ προσθίου υψηλού εμφράγματος του μυοκαρδίου στεφανιαίας νόσου» για τη δε δεύτερη «εκ προσθίου υψηλού εμφράγματος μυοκαρδίου – στεφανιαίας ανεπαρκείας». Ενόψει όλων αυτών, της εκτέλεσης δηλαδή της εργασίας του εκκαλούντος υπό εντελώς κανονικές συνθήκες, και της λήψης από τις εφesiβλητες των κανονικών ιατρικών φροντίδων γι' αυτόν, δε προκύπτει ούτε αδικπραξία σε βάρος του ούτε εργατικό ατύχημα κατά την έννοια του παραπάνω διατάγματος. Ορθά δε έκρινε η απόφαση και ο λόγος έφεσης πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος στην ουσία.